

I invalidi mogu živjeti neovisno u svom stanu uz 24-satnu pomoć

U naselju će biti centar sa zaposlenicima koje će stanari s posebnim potrebama moći pozvati za različite vrste usluga

Branka Crnčević

branka.crncevic@vecernji.net

U Slavonskome Brodu uskoro počinje gradnja prvih 50 od 100 stanova većim dijelom namijenjenih starijim ljudima i onima kojima je potrebna pomoć. U naselju vrijednom osam milijuna eura, gradnju kojega organizira nizozemska tvrtka Rezidencija 55, bit će centar iz kojeg će stanarima "na pritisak gumba" stizati ljudi koji će im pomoći da se ojednu, skučaju, očiste stan... te vrtić prilagođen i djeci s posebnim potrebama.

Neovisni uz – pomoć

– Taj projekt omogućuje ljudima kojima je potrebna tuđa pomoć da ipak žive samostalno i u svom stanu. Namijenjen je i obiteljima koje imaju invalidnog člana, ali i obiteljima s malom djecom kojima je također potrebna pomoć. U takvim naseljima koja su odavna zaživjela u Nizozemskoj postoje službe koje su stanarima s posebnim potrebama na usluzi 24 sata te vrtići koji su spremni preuzeti brigu i o djeci s različitim teškoćama. No u takvim naseljima stanuju i obitelji kojima nije potrebna posebna vrsta pomoći, a medicinske i druge ustanove u naselju otvorene su i za "obične" stanovnike šireg okruženja – kazuje Jacques De la Haye, čelni čovjek Rezidencije 55 u Hrvatskoj. Projekt se u Nizozemskoj počeo razvijati 1979. uz potporu švedskog projek-

ta Focus koji, u suradnji s neprofitnim stambenim organizacijama, potiče samostalan život starijih i invalidnih osoba uz mogućnost da zatraže i odmah dobiju pomoć u trenutku kad im je ona potrebna. Od tada je u Nizozemskoj razvijeno 90 takvih projekata sa 1200 zaposlenih – medicinskih sestara, liječnika, njegovatelja, čistača, kuhara, vozača... – čijim se uslugama koristi 1300 obitelji. Troškove usluga u cijelosti snosi država i financira ih preko Focusa, a u Hrvatskoj se, kaže J. De la Haye, još istražuju mogućnosti financiranja dodatnih usluga koje ne pokriva zdravstveno osiguranje. U početku bi ih financirali sami korisnici, ali svakako Rezidencija 55 želi organizirati i voditi sustav posebne skrbi.

Ideja o razvijanju takva koncepta stanovanja u Hrvatskoj proizašla je iz osobnog iskustva Jacquesa De la Hayea kad je nakon prometne nesreće postao ovisan o invalidskim kolicima. Kako je prije toga mnogo poslovno putovao istočno-europskim zemljama, uočio je da u Hrvatskoj nema takvih projekata, ali i da su stambene potrebe općenito velike te da je gradnja niskoenergetskih zgrada – što je sastavni i bitan dio projekta – kod nas još na prilično niskim granama. Stoga Rezidencija, osim u Slavonskom Brodu, projekt razvija u Opatiji, Varaždinu i Komiži. Zainteresirani su i za Za-

Osim u Slavonskom Brodu, projekti se razvijaju u Opatiji, Varaždinu i Komiži

greb, ali je zemljište preskupo da bi mogli ponuditi cijenom prihvatljiv projekt.

Dobro susjedstvo

Ovakvi se projekti ne mogu ostvariti na bilo kojoj lokaciji jer je iznimno važno da je naselje dobro prometno povezano, da su stanarima u blizini javni i društveni sadržaji te zelene površine. Projekti poput Focusa mogu biti jako privlačni za naše gradove, smatra dr. sc. Gojko Bežovan. Kao partneri

U Nizozemskoj u 90 naselja 1300 obitelji koristi se uslugama 1200 djelatnika

u projekte mogu ući sa zemljištem i za to dobiti određen broj stanova za najam socijalno ranjivim osobama te za pružanje usluga otvori nova radna mjesta.

Dodatnu vrijednost projektu daje visok standard energetske učinkovitosti koji kod nas još nije osviješten, a kako ispunjava i zahtjeve socijalne integracije, ima obilježja investicija za koje će se moći veoma povoljno dobiti novac iz europskih fondova.

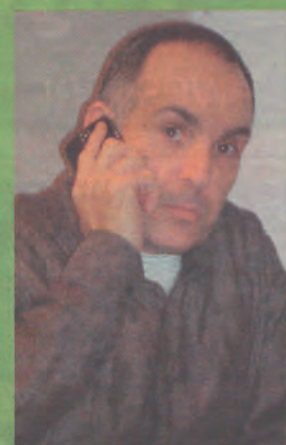

Kvadrat niskoenergetskih stanova u Brodu stajat će od 1200 do 1350 eura

Projekt u Slavonskom Brodu razvijat će se dvije godine u tri faze na parceli od 19.000 m² u vlasništvu Rezidencije 55. Za 50 stanova i obiteljskih kuća koji će biti sagrađeni u prvoj fazi pribavljaju se dozvole za gradnju. Stanovi iz druge faze projektiraju se, a za treću se rade urbanistička rješenja. Kvadrat će stajati od 1200 do 1350 eura. U cijeni su tehnologije i oprema niskoenergetskih, odnosno pasivnih zgrada koje će za grijanje trošiti od 30 do 50 posto manje energije. Profit

je investitora, ističe J. De la Haye, održivo nizak. Oko 85 posto stanova gradi se za tržište, ali uglavnom za poznate kupce preko tamošnje udruge invalida, među kojima je velik broj obitelji s invalidnom djecom, a kupci mogu utjecati na prilagodbu stana svojim posebnim potrebama. Preostali će se stanovi iznajmljivati.

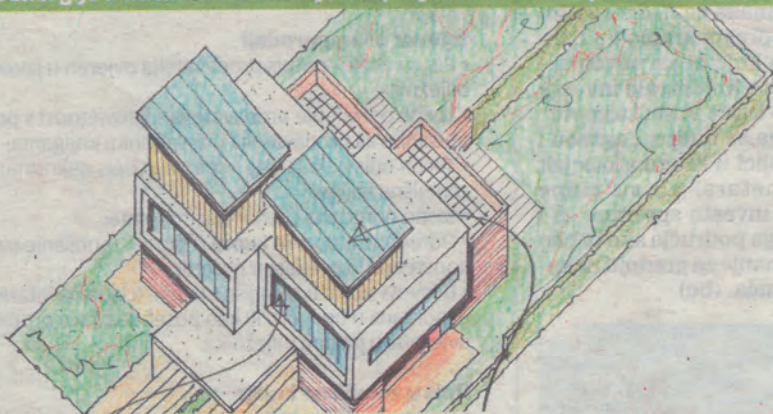
U naselju je predviđen i centar za pomoć te vrtić prilagođen potrebama invalidne djece, ali obje će institucije biti otvorene i za ostale stanovnike.

Jacques De la Haye

Štednja energije u kućama sastavni je dio projekta Rezidencije 55

Za grijanje troškovi niži od 30 do 50 posto

■ Ključan je dio projekta gradnja niskoenergetskih i pasivnih zgrada u kojima će potrošnja energije za grijanje biti od 30 do 50 posto niža nego u

klasičnim zgradama. Kako se u Hrvatskoj tek razvijaju zakonski standardi za takvu gradnju, Rezidencija 55 svoje će projekte realizirati po nizozemskim propisima.

Troškovi takve gradnje su od 15 do 30 posto viši nego za klasičnu, a u Brodu su računati u planiranu cijenu. Na slici: skica dvojne kuće sa solarnim kolektorima.

U Zagrebu na smještaj u staračke domove čeka 8000 građana

Kolike su naše potrebe za odgovarajućim smještajem starijih osoba pokazuje podatak da je samo u Zagrebu na listi čekanja za staračke domove od 7000 do 8000 građana. Invalidnih je osoba oko 90.000, među kojima je 12 posto djece.

Početna sredstva od nizozemskih stambenih tvrtki

Inicijalni novac za gradnju novog tipa naselja u Hrvatskoj osiguravaju nizozemske neprofitne stambene organizacije. Na temelju dokumenata o međunarodnoj suradnji mogu dati 3 promila svojih prihoda za socijalne projekte u zemljama koje nisu članice EU, a novac im se vraća uz minimalne kamate.

srijeda, 10. veljače 2010. VEČERNJI LIST

Gojko Bežovan: Morat ćemo se suočiti s problemom stanovanja starijih osoba

– Stanovanje starih osoba problem je s kojim ćemo se zbog starenja stanovišta i slabljenja odnosa u obitelji i susjedstvu trebati ozbiljno suočiti. Vlast nema novaca za gradnju staračkih domova, pa će pripadnici dobrostojećih slojeva vjerojatno pokrenuti ulaganja u druge oblike jer će uvidjeti

da je, osim zbrinjavanja starih roditelja, riječ o likvidnoj imovini koja se može, ne koriste li se njome članovi obitelji, iznajmiti ili prodati. Takvim projektima inovirat će se socijalne usluge i povećati kvaliteta života onih koji stanuju u tim stanovima – ističe dr. sc. Gojko Bežovan, stručnjak za stambenu politiku.

